

Олександр Григорович Резніков
(до 85-річчя від дня народження)

12 листопада 2024 р. зустрів своє 85-річчя відомий учений – завідувач відділу ендокринології репродукції та адаптації ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В.П. Комісаренка НАМН України», член-кореспондент НАН України, академік НАМН України, професор О.Г. Резніков.

Олександр Григорович народився у 1939 р. в Одесі. Після закінчення у 1962 р. Одеського медичного інституту ім. М.І. Пирогова протягом трьох років працював завідувачем Сухо-Еланецької сільської лікарської дільниці і головним лікарем у Миколаївській області. Ще у студентські роки розпочав активну наукову діяльність у галузі патофізіології ендокринної системи, результати якої лягли в основу його кандидатської дисертації, успішно захищеної в Києві у 1965 р. Того самого року був прийнятий на посаду молодшого наукового співробітника новоствореного Київського НДІ ендокринології та обміну речовин (нині – ДУ «Інститут ендокриноло-

гії та обміну речовин ім. В.П. Комісаренка НАМН України»). Також є співголовою консультативно-експертної групи Державного експертного центру МОЗ України (в минулому – Фармакологічний комітет МОЗ).

У 1974 р. О.Г. Резніков захистив докторську дисертацію за спеціальністю «патофізіологія», ставши одним з наймолодших докторів медичних наук в Україні, а через 10 років отримав звання професора. У 1991 р., після майже трирічної праці на посаді професора в університетах США і Канади, був обраний член-кореспондентом НАН України, а в 2011 р. – академіком НАМН України. Олександр Григорович з теплотою і вдячністю згадує своїх вчителів і наставників – член-кореспондента АМН СРСР М.Н. Зайка та академіка АН України В.П. Комісаренка.

Наукові інтереси О.Г. Резнікова сконцентровані на пріоритетних фундаментальних і прикладних аспектах фізіології та патофізіології ендокринної системи і ендокринної фармакології. Основну увагу вчений приділяє нейроендокринології, репродуктивній ендокринології, патогенезу, діагностиці і лікуванню ендокринних та гормонозалежних захворювань. Протягом 24 років очолював, створений ним на базі відділу, науковий центр ВООЗ з репродукції людини, який отримував грантову і фінансову підтримку цієї міжнародної організації. В 1994 р. минулого століття він ініціював за підтримки Комітету з охорони материнства і дитинства ВР України розроблення Національної програми «Репродукція людини», яка протягом багатьох років підтримувалася ВООЗ.

Широко відомі вітчизняні та зарубіжні публікації Олександра Григоровича та співробітників, які присвячені регуляції секреції адренокортикальних і статевих гормонів, механізмам статевої диференціації мозку, синдрому пренатального стресу, патогенній дії ендокринних дисрапторів, механізму дії антиандрогенів. О.Г. Резніков є одним із засновників функціональної нейротератології і

превентивної нейроендокринології, автором теорії гормон-нейромедіаторного імпринтингу мозку, що розвивається.

О.Г. Резніков ініціював або брав безпосередню участь у створенні низки лікарських засобів для лікування ендокринних та онкологічних захворювань (хлодитан, ніфтолід, флутафарм, флутафарм феміна, летромара тощо). Вперше обґрунтував і втілював у медичну практику метод низькодозової естроген-антиандрогенної терапії раку простати, застосування конкурентного антагоніста андрогенів флутаміду для лікування полікістозу яєчників, гірсутизму та у допоміжних репродуктивних технологіях.

Науковий доробок О.Г. Резнікова включає більше ніж 660 публікацій, у тому числі низку монографій, підручників, 21 винахід і патент.

Протягом багатьох років О.Г. Резніков приділяє багато уваги підготовці кваліфікованих наукових кадрів і експертній роботі: від читання лекційних курсів лікарям України і студентам Національного університету «Києво-Могилянська академія» до оцінки наукових праць на посаді заступника голови та члена експертної ради і члена Науково-громадської ради ДАК України, голови проблемної комісії «Патологічна фізіологія та імунологія» МОЗ і НАМН України, заступника голови Наукової ради з теоретичної та профілактичної медицини НАМН України, експерта МОН, НФДУ, НАНУ і НАМНУ. Засновник і багаторічний співголова семінарів «Молекулярна медицина» НАНУ і НАМНУ.

О.Г. Резніков створив наукову школу з патофізіології ендокринної системи, підготував 8 докторів і 25 кандидатів наук. Він є

членом бюро Відділення біохімії, фізіології та молекулярної біології НАН України. Особливо слід відзначити багаторічну роботу О.Г. Резнікова на посаді заступника голови Комітету з питань біоетики при Кабінеті Міністрів України та президії НАН України. Був головою Київського товариства патофізіологів України, виконуючим обов'язки президента і віце-президентом Наукового товариства патофізіологів України.

Олександр Григорович є почесним членом Міжнародного товариства нейроендокринології, членом Європейського ендокринологічного товариства, президії правління Асоціації ендокринологів України; засновник і перший голова правління Асоціації репродуктивної медицини України. О.Г. Резніков – заступник головного редактора «Фізіологічного журналу», член редколегій журналів “Neurophysiology”, «Ендокринологія», “Pharmacological Research” та ін., редактор-консультант Американського біографічного інституту.

Наукову та науково-громадську діяльність О.Г. Резнікова гідно оцінено державою та науковою спільнотою. У 1999 р. отримав звання Заслуженого діяча науки і техніки України. Його відзначено орденами «За заслуги III ступеня» і Агапіта Печерського, Державною премією УРСР, Премією Кабінету Міністрів України, відзнакою НАН України “За наукові досягнення”, преміями ім. О.О. Богомолольця та В.П. Комісаренка НАН України, преміями з теоретичної медицини НАМН України, почесними грамотами Кабінету Міністрів і МОЗ України, президій НАН України і НАМН України,

Редколегія «Фізіологічного журналу» та наукова спільнота щиро вітають Олександра Григоровича і зичать йому міцного здоров'я та подальших наукових досягнень.